

Sopimus Pudasjärven kaupungin talouden tasapainottamisesta

Audiator – Kehittämispalvelut

Eero Laesterä ja Minna Ainasvuori

2.4.2009

Sisällys

Tausta ja lähtökohta.....	3
Paketti.....	3
Ohjausryhmä ohjaamassa työtä	4
Lähtötilanne.....	4
Keinot	5
Kiinteistömässan uudelleen organisoiminen	6
Kaupungintalon tilajärjestelyt	7
Elinkeinotoimi.....	9
Sivistys	11
Tekninen sektori	16
Sosiaalitoimi ja terveydenhuolto.....	22
Pudasjärven vanhuspalvelut.....	25
Muu rahoitus	30
Säästöt yhteensä	30
Muut tulevaisuuteen suuntautuvat kehittämistoimenpiteet	31
Yhteenveto	32

Tausta ja lähtökohta

Työn taustalla on Pudasjärven kaupungin useita vuosia kestänyt todellisuudessa alijäämäinen käyttötalouden talouden kehitys, jota ei ole saatu oikaistua. Kaupungin menot ovat ylittäneet tulot, ja todellisuudessa syntynyt alijäämä on katettu onnistuneilla tilapäistoimenpiteillä. Kaupungilla on ollut vakavia ongelmia talouden taustalla vaikuttavien tekijöiden suhteen (asukasluvun lasku, väestön ikärakenteen muutos, työttömyys). Kaupunki on koettanut oikaista talouttaan lähinnä kouluverkkoon kuuluvilla ratkaisuilla vuonna 2006 sekä kuntaliitosponnisteluiden avulla, mutta näistä asioista ei saatu myönteisiä päätöksiä. Uusi valtuusto on asettanut talouden tasapainottamisen yhdeksi tärkeimmistä tavoitteistaan.

Kaupungilla korostetaan elinvoiman säilyttämistä. Kaupunki onkin ponnistellut vahvistaakseen elinkeinopoliittista asemaansa. Ponnistelut ovat osittain onnistuneet, mutta niiden seurauksena on jouduttu tekemään taloutta rasittavia alaskirjauksia erityisesti vuoden 2008 tilinpäätökseen.

Vuoden 2008 lopulla todettiin, että kaupunki on ajautumassa kriisikunnaksi ilman tuntuvia toimenpiteitä. Tämän vuoksi valtuusto päätti asettaa ohjausryhmän, jonka johdolla valmistellaan kaupungin selviytymispaketti. Paketin tavoitteena on saattaa kaupunki pois väärältä kehitysuralta ja saattaa se tietyllä aikataululla pois alijäämäkierteestä.

Työlle toi uuden elementin maailmanlaajuinen talouden heikentyminen, jonka seurauksena verotuloerät alenevat arvioiduista. On oletettavissa, että erityisesti työttömyyden vielä kasvaessa sosiaalitoimen menot tullevat kasvamaan ennakoidusta. On odotettavissa, että valtio pehmentää kunnille koituvaa, taantumasta johtuvaa tulojen vähennystä ehkä jo vuoden 2009 mutta viimeistään vuoden 2010 aikana. Näiden keinojen uskotaan Pudasjärven tapauksessa loiventavan talouden syöksyä, mutta ne eivät poista tasapainotuksen tarvetta.

Työn valmistelun aikaan kaupunki päätti liittymisestä Oulunkaaren sote-kuntayhtymään. Samoin kaupunki pääsi mukaan Pitkien etäisyyksien hankkeeseen pilottikuntana. On mahdollista, että tämän hankkeen vuoksi valtionosuusudistus tullaan suuntaamaan niin, että pitkien etäisyyksien kunnat saavat etäisyyksien vuoksi kompensaaion.

Paketti

Nyt käsiteltävä asiakirja on paketti, joka joko hyväksytään tai hylätään yhtenä asiakirjana valtuustossa. Pakettia kohtaan voidaan hyväksyä kannanoton omaisia ponsia, mutta yksittäisten toimenpiteiden poistaminen tai lisääminen kaataa paketin. Hyväksytyt paketti muodostaa taloudenpidon ohjeen Pudasjärven kaupungille alkaneen valtuustokauden. Työn toteutumista valvoo tarkastuslautakunta. Työn avulla on tarkoitus hakea myös valtionvarainministeriöltä harkinnanvaraista rahoitusavustusta. Paketti käsittää myös useita prosessien avauksia, joiden avulla taloutta vakautetaan entisestään. Osa hankkeista on kirjoitettu pakettiin taloushyötyinä.

Ohjausryhmä ohjaamassa työtä

Valtuuston valtuuttamaksi työtä ohjaavaksi ohjausryhmäksi nimettiin Pudasjärven kaupunginhallitus puheenjohtajistoineen ja valtuuston puheenjohtajistoineen (Vesa Rieki pj, Paavo Tihinen I vpj, Eija Ikonen II vpj, Aune Ekdahl, Olli Ihme, Tauno Kujala Tuula Kuukasjärvi, Pekka Majava, Kaisa Nivala, Tuulikki Timonen, Kari Tykkyläinen sekä valtuuston puheenjohtaja Eero Oinas-Panuma, I vpj Marja-Leena Törrö, II vpj Erja Komulainen, esittelijä kj Kaarina Daavittila ja sihteeri, pöytäkirjanpitäjä hj Esko Malinen). Ohjausryhmä kokoontui puheenjohtaja Vesa Riekin johdolla neljä kertaa.

Ohjausryhmä ohjasi työtä, viranhaltijoista työn etenemisestä vastasi kaupunginjohtaja. Ohjausryhmän ja kaupunginjohtajan apuna työssä käytettiin konsulttia.

Menetelminä käytettiin haastatteluja, johtoryhmän asiantuntemusta ja kaupungin ulkopuolisia asiantuntijoita sekä kokemuksia vastaavista tasapainottamisprosesseista muualla Suomessa.

Viimeisessä kokouksessaan 26.3 ohjausryhmä päätti esittää suunnitelmaa hallitukselle edelleen esitettäväksi valtuustolle.

Suunnitelma esiteltiin heti ohjausryhmän viimeisen kokouksen jälkeen henkilöstötoimikunnalle 26.3. Yhteistoimintalain mukainen neuvottelumenettely suoritettiin 30.3.2009. Kouluverkkoratkaisuun liittyvä kuuleminen järjestettiin 1.4.2009.

Lähtötilanne

Pudasjärvi-ei tasapainoa	2007	TP08	TA09	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Asukasluku	9 142	8 997	8 851	8 706	8 561	8 415	8 270	8 125	7 979	7 834	7 689
Suunniteltu veroprosentti	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00
Verotettava tulo	83 653	88 883	91 105	93 382	95 717	98 110	100 563	103 077	105 654	108 295	111 002
Verotettavan tulo muutos-%		6,25 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Toimintatulot	9 846	13 600	14 566	14 373	14 182	14 182	14 182	14 182	14 182	14 182	14 182
Toimintatulon muutos-%		38,13 %	7,10 %	-1,33 %	-1,33 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Toimintamenot	54 437	63 184	67 799	69 833	71 928	74 086	76 308	78 598	80 955	83 384	85 886
Toimintamenon muutos-%		16,07 %	7,30 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
TOIMINTAKATE	-44 591	-49 584	-53 233	-55 460	-57 746	-59 904	-62 126	-64 416	-66 773	-69 202	-71 704
Verot	19 554	20 673	20 397	20 905	21 455	22 019	22 574	23 144	23 728	24 327	24 941
Verotulon muutos-%		5,72 %	-1,33 %	2,49 %	2,63 %	2,63 %	2,52 %	2,52 %	2,52 %	2,52 %	2,52 %
Valtionosuudet	25 512	27 556	28 885	30 344	31 254	32 192	33 158	34 152	35 177	36 232	37 319
Valtionosuiden muutos-%		8,01 %	4,82 %	5,05 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Rahoitustulot ja -menot	307	137	-97	-453	-807	-1 203	-1 644	-2 135	-2 677	-3 273	-3 928
UUSIKATE	782	-1 218	-4 048	-4 664	-5 844	-6 896	-8 039	-9 254	-10 545	-11 916	-13 372
Poistot	2 160	2 100	2 180	2 180	2 200	2 300	2 400	2 500	2 538	2 576	2 614
TULOS	-1 378	-3 318	-6 228	-6 844	-8 044	-9 196	-10 439	-11 754	-13 083	-14 492	-15 986
ALI/YLJÄÄMÄ	-1 369	-3 330	-6 228	-6 844	-8 044	-9 196	-10 439	-11 754	-13 083	-14 492	-15 986
Nettoinvestoinnit	3 947	1 100	4 739	4 443	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Vuosikate miinus poistot	-1 378	-3 318	-6 228	-6 844	-8 044	-9 196	-10 439	-11 754	-13 083	-14 492	-15 986
	-1,65	-3,73	-6,84	-7,33	-8,40	-9,37	-10,38	-11,40	-12,38	-13,38	-14,40
Vuosikate miinus nettoinvestoinnit	-3 165	-2 318	-8 787	-9 107	-8 844	-9 896	-11 039	-12 254	-13 545	-14 916	-16 372
	-3,78	-2,61	-9,65	-9,75	-9,24	-10,09	-10,98	-11,89	-12,82	-13,77	-14,75
Lainakanta	10 390	11 102	19 057	27 748	36 592	46 488	57 527	69 782	83 328	98 246	114 621
...eur/asukas	1 137	1 234	2 153	3 187	4 274	5 524	6 956	8 589	10 443	12 541	14 908
...kuinka monta veroprosenttia?	1,36	1,39	2,36	3,41	4,47	5,63	6,92	8,33	9,88	11,58	13,43
Kassavarat	13 293	11 799	10 967	10 551	10 551	10 551	10 551	10 551	10 551	10 551	10 551
...eur/asukas	1 454	1 312	1 239	1 212	1 233	1 254	1 276	1 299	1 322	1 347	1 372
...kuinka monta veroprosenttia?	1,74	1,48	1,36	1,30	1,29	1,28	1,27	1,26	1,25	1,24	1,24
Kumulatiivinen alijäämä	1 973	-1 127	-7 355	-14 199	-22 243	-31 439	-41 878	-53 632	-66 714	-81 206	-97 192
...euroa/asukas	216	-125	-831	-1 631	-2 598	-3 736	-5 064	-6 601	-8 361	-10 366	-12 641
...kuinka monta veroprosenttia?	0,26	-0,14	-0,91	-1,75	-2,71	-3,81	-5,04	-6,40	-7,91	-9,57	-11,39

Kaupungin talouden tilaa ja suuntaa arvioivan laskelman lähtökohtana on kaupungin talousarvio vuodelle 2009 ja talousarvioon liittyvä taloussuunnitelma 2010...2012. Laskelman pohjalla on myös todennäköinen tilinpäätös 2008. Vuoden 2009 talousarviolukuja on muutettu

yhteisöverotulon oikaisulla. Laskelmassa toteutumisen riskiä kasvattaa se, että verotulojen pohjana oleva tulokehitys on arvioitu edelleen vuoden 2008 lopun arviohetken mukaiseen 2,5 %:iin. Menojen kehitystä ei ole arvioitu pessimistisemmin siitä huolimatta, että talouden taantumasta saattaa tulla lisää työttömyyttä ja toimeentuloturvan lisätarvetta.

Laskelma osoittaa, että kaupungin talous painuu 2009 – 2010 sellaiseksi, että alijäämäkunnan tunnusmerkistä selvin, kattamaton alijäämä asukasta kohden ylittää kriittiset tunnusluvut.

Tasapainotettavan alijäämän määrä on noin 5,0 miljoonaa euroa. Tämän kattaminen on vaikeaa yhden vuoden aikana, siitä syystä tasapainoa etsitään muutaman vuoden etupainotteisilla ponnisteluilla.

Kattamisen tarve siis muuttuu, jos talous kehittyy eri tavalla kuin on ennakoitu – tai valtio osallistuu jollakin tavalla hankkeisiin. Vaikka valtio saataisiin jollakin tavalla lisärahoitukseen mukaan, pitää esitettävät rakenteelliset toimenpiteet joka tapauksessa tehdä: kaupunki ei voi jatkaa nykyisen velkarahoituksen linjalla. Velkaantuminen on siirrettyä veronkantoa, jonka tulevat sukupolvet joutuvat maksamaan.

Keinot

Kaupungissa on pitkään rakennettu vanhan päälle uutta ja oikaistu ongelmat palkkaamalla ihmisiä – lisää maksamalla – vaikka kaupungin organisaatio ja palvelurakenne on jo valmiiksi ollut erittäin monipuolinen ja raskas, erityisesti kun otetaan huomioon kaupungin laskeva asukasluku. Nyt syntynyt talouden tila ei ole syntynyt yhtäkkiä, epätasapaino on rakentunut useiden viime vuosien aikana. Nykyinen globaali rahoituskriisi mutkistaa tilannetta entisestään.

Vaikuttaa siltä, että kaupungin mukaan lähteminen useisiin toimintoihin on ollut toiminnan käynnistymisen ehtona. Useita asioita ja kaupungin kallista palveluverkostoa perustellaan usein pitkillä etäisyyksillä, mutta nämä eivät riitä perustelemaan kuin osan kalliista palvelurakenteesta. Kaupungin väestön ikärakenne, työttömyys ja sairastavuus ovat kustannuksia ja julkisen sektorin apua vaativia asioita, jotka myös edellyttävät kaupungilta raskaampaa palvelurakennetta, mutta näiden ylläpitämiseen osallistuu myös valtio valtionosuuksilla.

On tarkasti mietittävä, mitä pidetään, mistä luovutaan. On muistettava, että kunnan perusajatus on *järjestää, ei tuottaa*, peruspalveluita. On tunnistettava, mitä peruspalvelut ovat ja mitä ne eivät ole ja mitä lähipalvelut ovat ja mitä ne eivät ole. On harkittava, kuinka palvelut järjestetään, kaupungin ei tarvitse tuottaa kaikkia kuntalaisten tarvitsemia palveluita itse eikä edes osallistua rahoittamiseen.

Jos tässä tilanteessa maksetaan siitä, mikä ei ole pakollista, joudutaan asukasluvun edelleen laskiessa ja väestön ikääntyessä kestävämpään tilanteeseen – rahoituspohja putoaa lopullisesti pois ja tilanteen oikaisu tulee liian vaikeaksi. Silloin ollaan sellaisessa tilanteessa, missä kaupunki joutuu purkamaan välttämättömiäkin palveluita ja korottamaan veroja yli sen, mihin joudutaan, jos ratkaisut tehtäisiin oikeaan aikaan.

1. Ei-välttämättömästä luopuminen, palvelut lakisääteisen rajalle

- Sektorikohtainen tarkastelu – monta yli perinteiset sektorirajat ylittävää tarkastelua.
- Henkilöstö – yhden henkilötyövuoden (htv) taloudellinen vaikutus on arvioitu palkanlisäkuluineen yms. keskimäärin 30.000 tai 40.000 euroksi vuodessa.

2. Henkilöstö

- Eläköitymiset – lähtökohtana, että kaikki normaalin eläkeiän täyttävät kirjoitetaan eläkkeelle – vaikka työhön voisikin jäädä.
- Ei varhaiseläkejärjestelyitä, vältetään varhe-maksuja
- Määräaikaisuudet – käytetään määräaikaisuuksia mieluummin kuin työsuhteen lopettamista.
- Työsuhteen lopettaminen
- Jos palveluntarve vähenee esimerkiksi palvelua tarvitsevien vähentyessä, joudutaan työsuhte lopettamaan.

- Lomautus (Lomautuksiin ei turvauduta ainoana tasapainotuskeinona. Lomautuksia ei esitetä käytettäväksi suuria työntekijämääriä käsittävänä ratkaisuna tässä vaiheessa. Lomautuksiin voidaan joutua eri päätöksellä turvautumaan, jos talouden alamäki edelleen jatkuu).

3. Omaisuuden myyminen

- Moniulotteinen keino
- Yleensä kirjanpitoarvot alhaisia, saadaan tulosvaikutteinen kirjaus
- Vähintäänkin rahoitusvaikutus (vähentää lisävelan nostotarvetta)
- Vaikutus kiinteistön lämmityskustannuksiin ja muihin ylläpitokustannuksiin

4. Kehittämishankkeet

- Eryteisesti elinkeinopoliittiset hankkeet turvaavat onnistuessaan elinvoimaan.
- On muistettava hankkeiden riski ja kunnan riskiasenne

5. Rahoituksen keinot

- Kunnan tuloveroprosentti
- Kiinteistövero, korotus ja kiinteistöjen verotusarvon tarkastelu
- Taksat ja maksut

Kiinteistömässan uudelleen organisoiminen

Pudasjärvellä on ongelmana suuret kiinteistömässat, jotka kuormittavat kiinteistöhuoltoa (esimerkiksi kunnossapito, lämmitys ja siivous).

Pakettiin liittyen päätetään, että uutta palveluinfrastruktuuria suunniteltaessa käytetään ensin kaupungin omistuksessa oleva infra ennen uuden rakentamista.

Kiinteistömässä järjeistetään: samanlaiset palvelut sijoitetaan yksiin tiloihin. Kun toiminta siirtyy muualle, tila asetetaan uudelleenarvioinnin kohteeksi, sen lämmitys siirretään peruslämpöön ja kiinteistö asetetaan myyntiin. Kiinteistöhuolto siirtyy tällöin ylläpitävälle tasolle. Yksittäisissä kohteissa myyntivastuu ja -velvoite annetaan kaupunginhallitukselle.

Ongelmana on se, että myyntihinta ei tavoittane tasearvoa kaikissa kohteissa. Tämä tiedostetaan, mutta silti kohteiden pitäminen kaupungin taseessa ja hoidettavana ei ole perusteltua eikä kaupungin ydintoimintaa.

Suorat kiinteistökohtaiset kustannusvaikutukset jätetään täsmällisesti arvioimatta.

Keinot:

- Samanlaiset palvelut ja toiminnot samoihin tiloihin
- Rimminkankaalle päivätoimintakeskus, johon tulevat PAV-asukkaat ja psykiatrisen yksikkö; Rimmin asukastupa lakkaa
- Osviittaa keskitetään mielenterveyskuntoutujien toiminta. Kajastuksen toiminta siirtyy Osviittaaan, nykyiset ”ilmaistilat” vapautuvat vuokrattavaksi.
- Asukastupatoiminta, Topi-tori, työttömien yhdistys – toiminnot siirretään yhteen paikkaan Rajamaan asukastuvalla, jossa nykyisin toimii 4H. Kirpputori- ja kierrätystoiminta keskitetään Topi-toiminnan alle. Rakennustarvikekierrätys säilyy Heteharjun varastoalueella nykyisellä paikalla.

Karhupaja ja kuntouttava työtoiminta enenevään yhteistyöhön edellä selostetun toiminnan kanssa.

Vapautuvat tilat tässä vaiheessa:

- Suojalinna
- Pietarila (Työttömien yhdistyksen tilat)

- Kajastuksen käytössä oleva tila
- Neuvonta-asema

Säästöt edellä mainituissa järjestelyistä

- Pohjantähden toimistojen siirto kaupungintalolle n. 50.000 euroa/v, kun kohde myydään/vuokrataan kokonaan pois (säästöä syntyy myös oman toiminnan synergiasta, vaikka tiloja ei saataisi myytyäkään = tilajärjestelyt, varausasiat, ovet, neuvonta yms).
- Kajastus siirtyy Osviitan tiloihin, vapautuva huoneisto voidaan vuokrata, mistä vuokratuloja n. 6.000 e/v.
- Suojalinnan ylläpitokustannukset n. 21.000 e/v, voidaan etsiä uusia vuokralaisia.
- Työttömien yhdistyksen siirtyminen Pietarilasta Rajamaan asukastuvalle mahdollistaa rakennuksen purkamisen, mutta kahdelle ulkopuoliselle vuokralaiselle pitää löytää uudet tilat. Ylläpitokustannukset ovat n. 20.000 e/v

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys			0					0
Vähennys	30 000	70 000						100 000
Netto	-30 000	-70 000	0	0	0	0	0	-100 000

Kaupungintalon tilajärjestelyt

Kaupungintalon tilajärjestelyt

- Pohjantähti ja sen kymmenen työntekijää siirtyvät kaupungintalolle
- Kuntapalvelutoimiston kuusi talous- ja henkilöstöhallinnon työntekijää jäävät kaupungintalolle
- Kuntapalvelutoimiston IT-yksikkö jää toistaiseksi kaupungintalon ulkopuolisiin tiloihin (esim. Pohjantähden nykyinen kiinteistö, jos sitä ei saada realisoitua), IT siirtyy mahdollisimman pian kaupungintalolle.
- Kaupungin omat projektityöntekijät sijoittuvat Pohjantähden tilojen lähelle toiseen kerrokseen
- Kaupungintalon palvelupisteeseen ja sen läheisyyteen keskitetään keskushallinnon, rakennusvalvonnan ja teknisen sektorin asiakaspalvelutehtävät, samoin joitakin asuntoasioiden ja kansalaisopiston asiakaspalvelutehtäviä.
- Tekninen toimi, rakennusvalvonta ja ympäristöpalvelut siirtyvät alakertaan
- Koulutoimisto siirtyy toiseen kerrokseen
- Arkistotiloja vähennetään; yhteen arkistoon siirretään postitus-monistushuone
- Nyt tehtävien tilajärjestelyjen jälkeen kaupungintalolla on toisessa kerroksessa neljä tyhjää työhuonetta. Nämä voidaan ottaa projektikäyttöön tai remontoida asunnoiksi.
- Kaupunginhallituksella on mahdollisuus muuttaa kokoustiloja toimistotiloiksi (mm. kokoustila Häävi, jolloin tilassa olevat atk-välineet voitaisiin siirtää esim. Otso-kokoustilaan)
- Seudullisen lomatoimen tiloista laaditaan Yli-lin kanssa vuokrasopimus ja vuokra peritään samoilla periaatteilla kuin muiltakin.

Keskushallinnon prosessit ja uudelleenjärjestelyt

Toimistotiimin perustaminen vuoden 2009 aikana

- Kaupungilta siirtyy paljon työtä Oulunkaareen. Rakennejärjestelyt vähentävät tehtävän työn määrää. Mm. tämän vuoksi kaupungin toimistotöitä tekevät henkilöt muodostavat tiimin.
- Tiimille nimetään vetäjä, joka vastaa toimisto- ja asiakaspalvelutehtävien organisoinnista kaupungissa. Tiiminvetäjälle annetaan myös muodollista päätösvaltaa esimerkiksi henkilöstöasioista.
- Toimistotiimi pystyy turvaamaan sijaisjärjestelyt, ottamaan huomioon eläkkeelle jäämiset ja järjestämään tehtävien tehokkaan jakamisen.
- Kaupungin esityslistojen laatiminen keskitetään kahdelle keskushallinnon palvelusihteerille – vapauttaa resurssia mm. teknisen toimen hallinnosta.

Kaupungintalon palvelupisteeseen palvelutiimille keskitettävät tehtävät:

- Keskushallinnon asiakaspalvelu/-neuvonta
- Vähintään rakennusvalvonnan asiakaspalvelu, rakennuslupahakemuskaavakkeiden antaminen, rakennuslupien vastaanotto ja karttapalvelut
- Asuntotoimiston asiakaspalvelutehtäviä, asuntohakemuskaavakkeiden antaminen, hakemusten vastaanotto
- Skannaus (palvelun myynti Kuntapalvelutoimistolle)
- Postinjakelu lokeroihin postitushuoneeseen
- Monistus
- Taloushallinnon rutiineja (mm. laskutukseen liittyviä tehtäviä)
- Palvelupisteellä valmius valtionhallinnon yhteispalvelupisteen tehtävien hoitamiseen tarvittaessa
- Puhelinvaihte toistaiseksi, myös terveyskeskuksen puhelinvaihdetehtävät selvitetään yhteistyössä Oulunkaaren yhteistoiminta-alueen kanssa → puhelinvaihteen ulkoistamisen mahdollisuudet (esim. Oulun kaupungin, Oulunkaaren tai ulkoistetun palveluntuottajan hoidettavaksi) selvitetään vuoden 2009 aikana.
- Palvelupisteeseen nimetään kaupungin nykyisistä toimistohenkilöistä koostuva tiimi (3 henkilöä), lisäksi palvelupisteeseen työllistetään Karhupajan nuoria (1 kerrallaan).
- Tällä kokoonpanolla palvelutiimissä on asiakaspalvelun, taloushallinnon ja rakennusvalvonnan osaamista
- Palvelutiimin työajat järjestetään siten, että kaupungintalo on yhtenä päivänä viikossa auki asiakkaille klo 17 saakka, myös vähintään rakennusvalvonta ja asuntotoimisto ”päivystävät” em. päivänä.

Tulojen ja menojen muutos vuodessa (euroja) - pelkkä puhelinvaihteen ulkoistaminen

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys			0					0
Vähennys	0	50 000						50 000
Netto	0	-50 000	0	0	0	0	0	-50 000

- Paketin periaatteena on se, että silloin, kun kaupunki joutuu käyttämään normaalista poikkeavia keinoja työntekijöiden suhteen (määräaikaisista luopuminen, lomautukset, irtisanomiset jne.) työntekijöiden toivotaan käyttävän normaalia eläkeikää (vähennystarve -5,5 htv).
- Muut vähennykset, vähennystarve -4,5 htv (seurausta kouluverkon uudistamisesta, kansalaisopiston mahdollisista järjestelyistä, kaupungintalon tilaratkaisuista mukaan lukien Pohjantähden siirtäminen kaupungintalolle sekä elinkeinotoimen järjestelyistä).

Edellä esitellyn kokonaisuuden kustannusvaikutus ilman puhelinvaihteen järjestelyä, perustuu vähintään kymmenen henkilötyövuoden henkilöstöjärjestelyihin (tarve -12...-13 htv).

Yleiset keinot ja elinkeinotoimi yhteensä

Henkilöstön muutostarve

Yleiset keinot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Vähennystarve	3,00	4,00	6,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,00

Järjestelyt hallinnossa, tiimit, kaupungintalon prosessit

Elinkeinotoimi yms.

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys	0	0	0	0	0	0	0	0
Vähennys	150 000	260 000	220 000	0	0	0	0	630 000
Netto	-150 000	-260 000	-220 000	0	0	0	0	-630 000

Sivistys

Kouluverkon järjestelyt

Valtuuston tasapainottamisohjelmaan liittyvällä päätöksellä, 1.8.2009 alkaen

- Ervasti, Poijula ja Puhos liitetään Hirvaskosken kouluun
- Paukkerinharjun koulu liitetään keskustan Lakarin kouluun
- Hetekylän koulu liitetään Kipinän kouluun
- Pärjänsuon koulu liitetään lukuvuodeksi 2009-10 Kurenalan kouluun (Oletus on, että Pärjänsuon koulun perusparannukseen/uuden rakentamiseen saadaan valtionosuus ja koulu on valmis syksyllä 2010). Lukuvuodeksi 2010-2011 koulun oppilaat palaavat Pärjänsuolle.
- Asmuntista lakkaavan koulun oppilaat sijoitetaan Aittojärven kouluun

Säästö yhteensä noin 632.800 euroa

Henkilöstövähennystarve kouluverkkoratkaisun myötä yhteensä -14 htv

Syötteen ja Sarakylän kouluja tarkasteltiin osana talouden tasapainottamispakettia. Ohjausryhmä totesi, että näiden koulujen osalta mahdolliset lakkautuspäätökset tehdään erikseen suunnitellussa aikataulussa. Ennen lakkauttamispäätöksiä suoritetaan hallintolain mukainen kouluja koskeva kuulemistilaisuus. Edellisen perusteella Syötteen koulun toiminta jatkuisi lukuvuodet 2009-2010 ja 2010-2011, jonka jälkeen tilanne katsotaan uudelleen ottaen huomioon oppilasmäärä, sen kehitys ja rahoituspohja. Sarakylän koulun liittäminen Pärjänsuon kouluun syksystä 2012 alkaen tarkastellaan niin ikään myöhemmin.

Yhteenveto kouluverkkojärjestelyistä, tämän dokumentin liitteenä on laajempi katsaus kouluverkkojärjestelyistä.

Lakkautettava koulu	Liitetään kouluun	Ajan-kohta	Säästö henkilöstö menoista	Säästö sisäisistä vuokrista	Meno-lisäys kuljetuk-sista	Valtion- osuus- vähennys	Kiinteis- tön ylläpito- kust./1 v	Säästö yht.
Ervasti	Hirvas- koski	1.8.2009	-123000	-18000	28000	35000	8000	-70000
Poijula	Hirvas- koski	1.8.2009	-91500	-23000	5200	35000	8000	-66300
Puhos	Hirvas- koski	1.8.2009	-123000	-43000	42000	35000	8000	-81000
Paukke- rinharju	Lakari	1.8.2009	-167900	-22000	28300	22000	8000	-131600
Hetekylä	Kipinä	1.8.2009	-88100	-20000	21200	20000	8000	-58900
LUKUVUODEKSI 2009-2010, JONKA JÄLKEEN TILANNE ENNALLAAN:								
Pärjän- suo	Kurenala	luku- vuosi 09-10	-280000	-27000	50000	32000		-225000
						179000		-632800

Kurenalan ja Lakarin koulujen hallinnollinen yhdistäminen

Kurenalan ja Lakarin koulut yhdistetään hallinnollisesti 2011-2012, jolloin Kurenalan koulussa toimii hallinnollinen rehtori ja Lakarin koulussa apulaisjohtaja.

Ruokapalvelut

Keittiöistä jakelukeittiöitä

Nykyisiä Kurenalan alueen valmistuskeittiöitä lukuun ottamatta keittiöt muutetaan jakelukeittiöiksi vuoden 2009 aikana (Sarakyliä toistaiseksi valmistuskeittiö), säästöarvio 2009 12 000 e; 2010 12 000 e (noin euro/ateria).

Kaupunki pitää koulujen lakkautuksesta vapautuvan muiden henkilöiden resurssin siksi, että vastaanottokeskuksen ruokahuolto tarvitsee tämän työvoiman. Tämä järjestely tuottaa kaupungille merkittävän lisätulon (n. 200.000 euroa). *Jos vastaanottokeskus ei tarvitse tätä palvelua, vapautuu myös vastaava määrä resurssia.*

Kilpailutus

- Ruokahuolto, käsittäen ruoanvalmistuksen ja aterioiden kuljetus, kilpailutetaan vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen aikana, kun kouluverkkoon liittyvät järjestelyt on tiedossa, hoivakoti on valmis ja Itella –ruoankuljetuskokeilu loppuu (lokakuu 2009).
- Säästöarvio / kaupungin ruokakuljetusauto 2009 6.000 e, 2010 6.000 e
- Ruokapäällikön toimi kahden työntekijän eläköityessä v. 2010

Ruokapalvelu

Tulot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys	100 000	100 000						200 000
Vähennys								0
Netto	100 000	100 000	0	0	0	0	0	200 000

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys			0					0
Vähennys	20 000	40 000						60 000
Netto	-20 000	-40 000	0	0	0	0	0	-60 000

Nettomuutos	120 000	140 000	0	0	0	0	0	260 000
--------------------	---------	---------	---	---	---	---	---	---------

Kouluavustajat

Osasta kouluavustajaresurssia luovutaan (vähennystarve -2 htv), perusteena kouluverkon pieneneminen.

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys			0					0
Vähennys	20 000	20 000						40 000
Netto	-20 000	-20 000	0	0	0	0	0	-40 000

Koulukuljetukset

Vuoden 2009 aikana tarkastellaan uudelleen koululaisten kuljetuksen kustannussäästöt, käyttäen eri menetelmiä. Tarkastelutyöhön liittyvään projektiryhmään otetaan mukaan ulkopuolinen asiantuntija vielä keväällä 2009. Projektiryhmän nimittää kaupunginhallitus. Kaupunginhallitus toteuttaa ryhmän esityksen mukaiset toimenpiteet, joiden kustannusvaikutuksiksi on alustavasti arvioitu yhteensä noin 20.000 euroa.

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys			0					0
Vähennys	10 000	10 000	0					20 000
Netto	-10 000	-10 000	0	0	0	0	0	-20 000

Huojennustunnit ja tuntikehyksen muuttaminen

- Säästöä tulee kouluverkon pienenemisen vuoksi myös kiertävien opettajien huojennustuntien ja kilometrikulujen vähenemisenä (yht. noin 40 % työpanoksesta). Arvio noin 15.000 euroa vuodessa (otettu huomioon kokonaislaskelmassa).
- Tuntikehysleikkaus vuosina 2009 ja 2010 yhteensä 80.000 euroa.
- Jakotunteja vähentämällä 2009/2010 7.000 euroa. Ei vaikuta lapsille tarjottavaan tuntimäärään.

Tulojen ja menojen muutos vuodessa (euroja)

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys			0					0
Vähennys	51 000	51 000						102 000
Netto	-51 000	-51 000	0	0	0	0	0	-102 000

Kansalaisopistoon ja museoihin liittyvä toiminta

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toiminnan järjestäminen esimerkiksi jonkun palveluntuottajan kautta ostopalveluina selvitetään vuoden 2009 aikana. Tavoitteena on, että kansalaisopistolla ei olisi tarvetta erilliselle toimitilalle, opetus järjestettäisiin esimerkiksi Rimminkankaalla ja palvelutoimisto toimisi kaupungintalolla osana uudelleen organisoitua palvelupistettä. Palvelut on saatava järjestettyä palvelutason laskematta ja niin, että kustannussäästö on vähintään 50.000 euroa vuodessa. Palvelujen uudelleenorganisointi voi näkyä henkilöstömuutoksina. Palvelujen järjestäminen ulkoistamalla on aluksi määräaikainen, kahden vuoden kokeilu.

Nykyiset tilat jalostetaan esimerkiksi päiväkotikäyttöön (kts. jäljempänä) tai myyntiin. Laskelmassa on otettu huomioon myös kansalaisopiston eläköitymiset.

Valmisteluvastuu kaupunginjohtaja ja puheenjohtajat.

Taiteilijasäätio ja museot

Perustetaan säätio, johon kaupunki antaa säädepääomana toimitilat. Säätiön toiminta suunnataan niin, että myös liike-elämä ja paikalliset yhdistykset tulevat sen toimintaan mukaan. Tämän jälkeen toiminnot sijoitellaan uudelleen. Näihin tiloihin voidaan sijoittaa mahdollisesti myös Pietarilan käsityökeskus.

Arvioitu säästö 10.000 euroa vuodessa vuodesta 2010 alkaen.

Tulojen ja menojen muutos vuodessa (euroja)

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys			0					0
Vähennys		80 000			20 000			100 000
Netto	0	-80 000	0	0	-20 000	0	0	-100 000

Päivähoito ja ap-/ip -toiminta

Päivähoidon ongelmana on sijoittelu moneen erikuntoiseen rakennukseen, jolloin ryhmät ovat pieniä ja esimerkiksi sijaistus on epätarkoituksenmukaista. Päiväkodit on saatava yhteen paikkaan toimintojen tuottavuuden kasvattamisen ja tilojen järkevän käytön vuoksi. Suunniteltuja päivähoidon sijoituspaikkoja oli Lakarin koulu, Lakkarin vuorohoitoyksikkö ja entisen lukion tilat.

Jäljelle jäivät entisen lukion tilat.

Kaupunginvaltuusto päättää, että heti, kun asia on ajankohtainen esimerkiksi jonkin päiväkotirakennuksen remonttitarpeen vuoksi, noin sadan lapsen päiväkotitoiminnot siirretään vanhan lukion tiloihin tarkoituksenmukaisen remontoinnin jälkeen. Kaupunki ei rakenna uutta tilaa päivähoitoa varten.

Kustannushyöty näkyy henkilöstötarpeen vähenemisenä ja kiinteistöhoitokulujen alenemana. Lisäksi paketissa omaksutun yleisen periaatteen vuoksi tyhjilleen jäävät tilat asetetaan peruslämmölle ja asetetaan myyntiin.

Kolmannelle sektorille tarjotaan mahdollisuutta tuottaa kaupungille AP-IP –toimintaa. Neuvotellaan kahden-kolmen mahdollisen toimijan kanssa ostosopimuksesta, jossa määritellään laatukriteerit. Mikäli näihin vastataan positiivisesti, valitaan kaupungin toiminnan kannalta kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous ja tehdään palveluntarjoajan kanssa määräaikainen sopimus. Valmisteluvastuu: kaupunginjohtaja.

Sivistys yhteensä

Henkilöstön vähennystarve

Sivistys	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Vähennystarve	9,00	12,00	2,00	2,00	1,00	0,00	0,00	26,00

Järjestelyt sivistyksessä

Tulot/Sivistys	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys	100 000	100 000	0	0	0	0	0	200 000
Vähennys	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	100 000	100 000	0	0	0	0	0	200 000

Menot / Sivistys	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys	0	0	100 000	100 000	0	0	0	200 000
Vähennys	415 900	515 900	135 000	50 000	20 000	0	0	1 136 800
Netto	-415 900	-515 900	-35 000	50 000	-20 000	0	0	-936 800

Nettomuutos	515 900	615 900	35 000	-50 000	20 000	0	0	1 136 800
--------------------	---------	---------	--------	---------	--------	---	---	-----------

Tekninen sektori

Yleiset keinot

- Terveyskeskuksen tekniselle sektorille kuuluvien osaston sairaala-apulaisten työn uudelleen järjestely vuonna 2010. Työntekijöiden toimenkuvasta ruoka- ja pyykkihuollon tehtävät pois, nyt terveyskeskuksella olevien työmäärä vähenee uudelleen organisoinnin vuoksi. Työt vähenevät arviolta 50 %, tarve henkilöjärjestelyihin -3 htv.
- Tekniselle sektorille kuuluvat myös ne muut henkilöstösäästöt, jotka liittyvät kaupungintalon tilajärjestelyihin ja tiimiyttämiseen.
- 1.7.2010 loppuun mennessä kaupunginjohtajan johdolla valmistellaan ja toteutetaan teknisen toimen kaupungintalolla oleva organisaatio niin, että organisaatio vastaa tulevaa tarvetta. Vähennystarve kohdistuu kolmeen suunnittelija/esimiestason ylempään toimihenkilöön ja yhteen toimistotyöntekijään (- 4 htv).
- Tekninen sektori käyttää hyväkseen mahdollisuuden lomauttaa yksittäistapauksissa työntekijöitä. Lisäksi sektori käyttää hyväkseen muun käytettävissä olevan eläköitymisen (lomautus arviolta -2 htv ja eläköityminen -1 htv).
- Kokonaisuuteen kuuluu vuoden 2009 aikana kaupunginjohtajan johdolla tehtävä erillisselvitys, jossa tarkastellaan mittaustoimen kokonaisuutta omana toimintana tai ulkoistettuna toimintana. Selvityksen jälkeen valitaan kaupungin kokonaistoiminnan kannalta kannattavin toimintatapa, josta voi seurata paineita vähentää edelleen henkilöstöresurssia tämän suunnitelman lisäksi.
- Työntekijöitä autetaan uuden työn löytymisessä niin, että työ tukisi teknisen sektorin toimintaa ja paikallista liike-elämää.

Tulojen ja menojen muutos vuodessa (euroja)

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys								0
Vähennys	68 000	280 000	40 000					388 000
Netto	-68 000	-280 000	-40 000	0	0	0	0	-388 000

Palvelutason lasku

Siivouksen osalta säästötavoite laadun alenemalla.

- Siivouksen osalta säästötavoitteeseen pyritään laatua alentamalla.
- Puhtaustason lasku seuraavissa kiinteistöissä: Pohjantähti, Teknisten toimintojen keskus, kirjasto, kansalaisopisto, työkeskus, urheilukentän huoltorakennus ja kaupungintalo.
- Koulut
- Terveyskeskuksen siivoustyön uudelleen järjestelyt
- Henkilöstöresurssin vähennystarve edellä mainituista -4 htv

Tulojen ja menojen muutos vuodessa (euroja)

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys		0	0					0
Vähennys	60 000	60 000	0					120 000
Netto	-60 000	-60 000	0	0	0	0	0	-120 000

Lämmitys

- Teknisen toimiston laskelmien mukaan yhden asteen lämpötilan kaupungin tiloissa pudottaminen merkitsee n. 50 000 €:n säästöä.
- Kaupungin rakennusten lämpötila lasketaan kahdella asteella vuonna 2009 (tai niin paljon, että säästövaikutus syntyy). Lämpötila lasku ei saa vaarantaa esimerkiksi potilasturvallisuutta.
- Lämpötilan laskusta johtuva säästövaikutus minimissään 15.000 euroa, maksimissaan 100.000 euroa (riippuvainen esimerkiksi öljyn hinnasta).

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys		0	0					0
Vähennys	15 000	15 000						30 000
Netto	-15 000	-15 000	0	0	0	0	0	-30 000

Kaukolämpölaitos

Kaukolämpölaitos liikelaitostetaan vuoden 2009 aikana. Koska tekninen lautakunta ja tekninen osasto on suurin asiakas kiinteistöjen lämmityksen ostajana, tulee kaukolämpöliikelaitos olla eriytetty teknisen osaston hallinnosta. Liikelaitokselle perustetaan kaupunginhallituksen alainen johtokunta, kaupunginhallituksen edustus johtokuntaan.

Törrönkankaan lämpökeskuksen laajennussuunnitelma toteutetaan. Törrönkankaan lämpökeskuksen laajennuksesta tuleva tulohyöty on n. 130.000 €/v, kun huomioidaan laitteiden huolto- ja käyttökustannusten alentuminen, kotimaisen polttoaineen käytön lisääminen ja polttoaineen valintamahdollisuudet. Edullisimman polttoaineen (esim. nyt palaturve) käyttömahdollisuus myös Törrönkankaalla, tulohyöty 50.000 €/v

Tulojen ja menojen muutos vuodessa (euroja)

Tulot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys		180 000						180 000
Vähennys								0
Netto	0	180 000	0	0	0	0	0	180 000
Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys		0	0					0
Vähennys		0						0
Netto	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomuutos	0	180 000	0	0	0	0	0	180 000

Alueurakka

Yksityistiet - alueurakka

Työn aikana on tarkasteltu kaupungin tekemää ulkoistettua alueurakkaa. Todettiin, että koko urakan piiriin kuuluva tienhoito olisi pitänyt ulkoistaa ja urakasta poistaa seuraavat tieosuudet - Saraviidan avustettava osuus 5,0 km, Jäkälävaara-Mäntyjärvi 6,75 km, Kääpäsuontie 6,47 km, Seuran metsätie 12,4 km, Peurakorven yt 7,9 km, Peräkorpisen yt 5,55 km, Haukiojan yt asumaton osuus 8,75 km, Kirsiojan yt (Suvanto-Livo) asumaton osuus 11,5 km. YHT. 64,32 km. *Nämä tullaan poistamaan heti, kun urakka uudelleen neuvotellaan vuonna 2012.*

Alueurakan osalta kaupungille jäänyt miestyön osuus (mm. liikennemerkkien, siltojen ja rumpujen kunnossapito, kinostimien laitot, kelirikkoaurioiden seuranta, opasteiden laitto/hoito, sadevesiviemärit ja -kaivot, taajaman vihertyöt, päällysteiden korjaus ja maalaukset, korokkeiden, reunatukien kunnossapito, alikulkujen pumppaamot, kuivatukset ja paannejäättyöt) kilpailutetaan ottamalla huomioon myös ulkoistaminen vuoden 2010 aikana.

Kaupungin kuorma-auton pitämisen taloudellisuus tarkastellaan vuoden 2009 aikana. Tekninen sektori on ottanut itselleen uutena tehtävänä hyötyjätepisteiden tyhjentämisen viikoittain sekä hyötyjätekonttien tyhjentämisen Ouluun. Perusteena tälle on ollut jätehuollon puolelle heikko kilpailutilanne, joka on nostanut kuljetusten hintoja. Tämän sektorin taloudellisuus tarkastellaan kuitenkin uudelleen vuoden 2009 aikana. Palvelun hinta omana tuotantona verrataan suhteessa ulkopuoliseen palveluun. Jos oma tuotanto osoittautuu ulkoistettua palveluntuotantoa kalliimmaksi, se siirretään uudelleen ulkopuoliselle ja tehdään vaadittavat kalusto ja henkilöstöjärjestelyt.

Vastuuhenkilöt: tekninen johtaja ja kaupunginjohtaja

Teknisen sektorin toimintojen uudelleen järjestely, ulkoistaminen

Tekninen sektori ryhtyy valmistelemaan vuoden 2009 loppuun mennessä, vuonna 2010 toteutettavaksi

- Liikuntapaikkojen ja julkisten alueiden;
- Puhtaanapidon ja
- Kiinteistönhoidon ulkoistamiseen liittyviä toimenpiteitä tavoitteena sektoreiden *soveltuvien* osien ulkoistamista.

Kokonaisuus tarkastellaan uudelleen, kun realisoitua rakennusmassa on tiedossa 2009 loppuun mennessä ja tämän jälkeen. Kokonaisuus kilpailutetaan kaikilta osiltaan paitsi niiltä osin, mikä on sopimusteknisesti rajattu ulkoistuksen piiristä pois. **Edellinen liittyy vaihtoehtoisten palvelujen järjestämistapojen etsimiseen, ja voi vaikuttaa työntekijämäärään yli tässä dokumentissa lasketun henkilötyövuosien vähennystarpeen.**

Kuljetukset, hankinnat

Etsitään eri projektilla vaihtoehtoisia tapoja hoitaa muuta julkista liikennettä kuin koululaiskuljetuksia ja vammais- ja sosiaalihuoltolain alaisia kuljetuksia, tavoitellaan minimissään 10.000 euron kustannussäästöä vielä vuodelle 2009 ja vähintään yhtä suurta lisäsäästöä vuodelle 2010.

Hankkeeseen kuuluu ulkopuolisen asiantuntijan ottaminen ja hyödyn saaminen pitkien etäisyyksien hankkeesta.

Sosiaalitoimissa vaihtoehtoinen hanke on jo käynnissä ja säästöt esitellään omassa yhteydessään. Koululaiskuljetusten osalta säästöt on tavoitteellistettu erikseen.

Hanke valmiiksi vuoden 2009 syksyyn mennessä ja toteutukseen 2009 syksyllä alkavaksi lukuvuodeksi.

Toimintojen alueellistaminen

Hankinta- ja logistiikkapäällikön palvelujen myyminen Oulunkaaren seutukuntaan. Samassa yhteydessä hankitaan toiminnalle logistiikkajärjestelmä, jos KELA lähtee hankkeeseen mukaan.

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys		0	0					0
Vähennys	10 000	40 000						50 000
Netto	-10 000	-40 000	0	0	0	0	0	-50 000

Myytävä omaisuus

Murskevarastot myydään tarpeettomana vuonna 2009

Heteharjun varastoalueen tyhjentäminen ja siellä olevien tavaroiden myyminen vuonna 2009

Myytävät tilat, esimerkiksi metsäomaisuus: valtuusto antaa kaupunginhallitukselle myyntivelvoitteen ja -valtuudet myydä yksittäisiä metsäkappaleita.

Myytävät kiinteistöt, teollisuustilat: luovutaan tilojen omistuksesta, omistusjärjestelyt ensisijaisesti tilojen käyttäjien kanssa, neuvottelut käydään kaikkien tilojen osalta vuoden 2010 alussa ja myynti toteutetaan vuoden 2010 loppuun mennessä. Työ vastuutetaan kehittämisjohtajalle.

Vapautuvat koulukiinteistöt: luovutaan koulukiinteistöistä, ensin neuvotellaan kyläseurojen kanssa omistuksen luovuttamisesta ja sen jälkeen myydään ulkopuolisille, koulukiinteistöihin liittyen määräaika on vuosi koulun opetuksen lopettamisesta.

Tulosvaikutus vuodelle 2009 kahdesta ensimmäisestä kohdasta alle 100.000 euroa.

Vuokra-asunnot

Kaupungin suorassa omistuksessa olevista asunnoista ja Pudasjärven Vuokratalot Oy:n omistuksessa olevasta asuntokokonaisuudesta muodostetaan konserni vuoden 2009 loppuun mennessä. Vakinainen henkilökunta siirretään vanhoina työntekijöinä suoraan Pudasjärven Vuokratalot Oy:n palvelukseen, joka maksaa henkilökunnan palkat. Kaupunki avustaa toimitusjohtajan palkkausta 2/3:lla.

Menettelyllä kasvatetaan läpinäkyvyyttä ja tavoitellaan kokonaisuuden myynnin helpottumista.

Päätökseen liittyen konserniyhtiössä otetaan käyttöön kaupungin konserni- ja hankintaohjeet. Tällä perusteella kilpailutetaan kerran vuodessa vuokra-asuntoihin kohdistuva urakointi.

Kaupunginhallitus valitsee yhtiön hallitukseen hallituksen puheenjohtajan.

Vuokra-asuntokannan myynnin valmistelu ja myyntivaltuus:

Myyntin tavoitteena on tarjota kaikkia kohteita myyntiin yhdellä kertaa. Jos tämä ei onnistu, jätetään hyvät osat Vuokrataloille ja huonojen kohtalo mietitään erikseen.

Yksittäisten kohteiden myynti ei saa sotkea paikallista markkinatilanne taantumana aikaan.

Vuokra-asunnot myydään yleishyödylliselle yhteisölle tavoitteellisesta kauppahinnasta. Kauppa valmistellaan vielä vuoden 2009 aikana.

Osio on osa kiinteistömäärän pienentämistä.

Osa tavoitteena on vuokratason suhteellisen korkean tason nousun hillintä.

Kokonaisuuden valmisteluvastuu on kaupunginjohtajalla.

Vuokra-asuntojen myynnin tulosvaikutusta ei arvioida eikä sitä ole otettu huomioon kokonaislaskelmassa, mutta se on tuntuva.

Tekninen sektori yhteensä

Teknisen sektorin henkilöstövaikutus on noin – 14 htv ilman mahdollisia ulkoistuksesta johtuvia henkilöstömuutoksia.

Tekniikka	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Vähennystarve	6,00	7,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00

Tulot / Tekniikka	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys	0	180 000	0	0	0	0	0	180 000
Vähennys	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	0	180 000	0	0	0	0	0	180 000

Menot /Tekniikka	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys	0	0	0	0	0	0	0	0
Vähennys	153 000	395 000	40 000	0	0	0	0	588 000
Netto	-153 000	-395 000	-40 000	0	0	0	0	-588 000

Nettomuutos	153 000	575 000	40 000	0	0	0	0	768 000
--------------------	---------	---------	--------	---	---	---	---	---------

Sosiaalitoimi ja terveydenhuolto

Toimeentulotukiasiakkaiden sijoittelu tarkoituksenmukaisempien tukimuotojen/järjestelmien piiriin

Kunnan toimeentulotukiasiakkaina on usein sellaisia henkilöitä, joille olisi löydettävissä myös joku muu tapa hoitaa asiakkaiden elämäntilannetta kuin toimeentulotuki. Näissä tilanteissa myös tuen maksaja muuttuu. Tilanne on inhimillistä, mutta joskus on kuitenkin hyvä tarkastella ihmiset oikeisiin paikkoihin. Pudasjärvellä järjestely tarkoittaa seuraavaa:

Eläkkeelle on siirrettävissä noin 22 asiakasta. Eläkeselvityksen käynnistää sosiaalityöntekijä . Työkyselyselvitykseen varataan aikaa n. 3 kk (selvitetään terveystietojen kanssa). Arvioitu kustannusvaikutus 417,45 €/kk (tt-perusosa), Kansaneläke 584,00 €/kk.

Noin 20 nuorta (19-33 v.) asiakasta järjestellään seuraavasti: Selvityksen käynnistää sosiaalityöntekijä (koulutus, työharjoittelu, työllistyminen tms. vaihtoehto). Kaupungin kaikki työpisteet työharjoittelukohteiksi. Työllistämiskoordinaattori ylläpitää ”työpaikkapankkia” myös kaupungin ulkopuolisista työpaikoista. Sovittu ja jaettu asiakkaan ohjaus. Arvioitu kustannusvaikutus 410,88 €/kk (työmarkkinatuki), opintoraha 246,00 €/kk.

Kuntouttavaan työtoimintaan siirretään 16 ja ryhmästä muut kaksi asiakasta, jotka ovat työmarkkinatuen kuntaosuudella (arvio). Selvityksen käynnistää sosiaalityöntekijä (sosiaalihoitolaaki). Työllistämiskoordinaattori ylläpitää ”työpaikkapankkia” (pankki sisältää erilaisia työpisteitä eri työajoilla, asiakkaan tarpeista lähtien). Kuntouttavan työn työote on otettava perusturvan henkilöstöresurssista tai projektista. Arvioitu kustannusvaikutus 8 €/ työpäivä (10 pvä x 8 € = 80 €).

Kokonaisuudesta vastaa sosiaalitoimesta vastaava työntekijä.

Laskukaava: 20 x 417,45 € x 6 kk = 50 000 € /vuosi (eläke), 10 x 410,88 x 6 kk = 25 000 € /vuosi (työmarkkinatuki), 10 x 246,00 x 6 kk (opintoraha) = 15 000 €, 30 x 80 € x 6kk = 14 400 € (kuntouttava työtoiminta). Yht: 104.400,00 €/ vuosi. Tästä vähennetään perustoimeentulotuen valtionosuus (noin 50%).

Aikataulu: kesä 2009, vaikutukset vuoden 2009 loppuun mennessä.

Kokonaisvaikutukseksi arvioidaan noin 60.000 euroa.

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys		0	0					0
Vähennys	60 000							60 000
Netto	-60 000	0	0	0	0	0	0	-60 000
Nettomuutos	60 000	0	0	0	0	0	0	60 000

Sosiaalitoimi, palveluntarjonnan siirtäminen Pudasjärvelle

Useita pudasjärveläisiä on sijoitettuun erilaisiin kaupungin ulkopuolisiin palveluasuntoihin. Tavoitteena on, että näistä pudasjärveläisistä voitaisiin kotiuttaa mahdollisimman monta takaisin Pudasjärvelle. Tämä tekisi mahdolliseksi uuden yritystoiminnan perustamisen ja kiinteistömassojen käyttämisen sekä jossain määrin nettosäästön syntymisen kaupungille.

Kaupungin oma toiminta

Rimmin palvelukoti: autettu/ohjattu/tuettu asuminen, 22 paikkaa (kehitysvammaisia ja mielenterveysasiakkaita), palvelukodissa varaus intervallihoidolle (13 asiakasta) ja talon ulkopuoliselle, omaan kotiin tukemiselle (4 asiakasta). Paikkaa jonottaa ulkoa *8 asiakasta (asia ratkaistava 5/09 mennessä). Henkilöstömitoitus 0.52.

Neli-likkala: ohjattua/tuettua asumista, 10 paikkaa (mielenterveyskuntoutujia). Tukiasuntoja (3 asiakasta), päiväkävijöitä 8 (2 x vko). Henkilöstömitoitus 0.45.

Kaupungin ostot:

Metsälän palvelukoti: ohjattu/ autettu asuminen, 13 asiakasta.

Oulunseudulta ostetut palvelukoti paikat: 21 asiakasta. Uusia tullut vuosittain n. 3-5 asiakasta, tulopaikka vaihtelee (psykiatrisen sairaala, traumanjälkitila/neurologiset potilaat, lastensuojelun jälkihuollon asiakkaat, kehitysvammaiset nuoret aikuistuvat, nuoret alkoholimentikot).

Prosessikuvaus:

Perustetaan psykogeriatrinen ryhmä (ohjattua asumista), johon siirretään omasta toiminnasta yhdeksän ja ulkoa kolme asiakasta. Toiminta joko omaa toimintaa + 7 työntekijää tai kilpailutettuna/ulkoistettuna. Ongelmana on toimintatila.

Neli-likkala profiloituu nuoriin, aikuisiin mielenterveys- ja kehitysvamma asiakkaisiin. Kuntouttava työote toiminta-ajatuksena. Rimmin -palvelukoti profiloituu toimintakyvyltään alentuneisiin asiakkaisiin, joiden status on vakaa, intervallihoido jatkuu 10-15 asiakkaan volyyymilla. Ulkoa kotiutetaan omiin yksiköihin *8 kehitysvammaista/mielenterveyskuntoutujaa.

→ ratkaistaan asiakkaiden oikeanlainen sijoittelu, jonon purku ja henkilöstöressurssin oikeanlainen käyttö.

Kaupungin ulkopuolelle sijoitetun heterogeenisen ryhmän kotiuttaminen: vuorokausihinnan vaihtelu 83,00 €/vrk – 341,00€/vrk.

haastavasti käyttäytyvät kehitysvammaiset asiakkaat (7), neurologiset asiakkaat (3), psykiatriset asiakkaat (7) ei haastavasti käyttäytyvät monivammaiset asiakkaat (3) ja muut vaikeavammaiset (kuuro-mykät, sokeat jne.) asiakkaat (2)

Kilpailutetaan 20-24 paikkainen (4-6 hlö/ryhmäytetty), taajamaan rakennettu palvelutalo.

kilpailutetaan 1-2, 12 paikkainen pienryhmäkoti, taajamaan rakennettuna (tarkastellaan kaupungin omat tyhjilleen muista toiminnoista jäävät tilat).

→ tämän erityisryhmän palveluasumisen järjestämisen edellytys on korkea henkilöstömitoitus, nyt 0.8 - 1.5/asiakas. Kustannusvaikutus syntyy, jos voidaan muodostaa yksikkö, jossa päästään vähintään 0.8 henkilöstömitoitukseen ja voidaan taata ammatillisen henkilöstön saatavuus. Oston arvo 780 000 € oli vuonna 2008.

Valmisteluvastuu: kehittämisjohtajan johdolla vuoden 2010 alkuun mennessä.

Perusterveydenhuollon järjestelyt

Päivystysaika lyhennetään kello 18.00 asti, säästö 2009 20.000 euroa ja 2010 10.000 euroa. Lisäksi luovutaan viikonloppupäivystyksestä. Nettosäästö tulee sopimuksesta luopumisesta ja OYSin lisäkäytöstä. Arvioitu suora nettosäästö on noin 90.000 euroa.

Järjestely ei vaaranna potilasturvallisuutta, koska nykyisen sairaankuljetuksen tarjoama ensiapu hätätapauksissa on hyvä. Myös ensivastetoiminta on kehittynyt ja esimerkiksi pelastushelikopteri tuo nopean lääkäriavun paikalle. Päivystys sitoo hoitohenkilökuntaa esimerkiksi päivystävän lääkärin avustamisessa, muussa hoitotyössä ja puhelinneuvonnassa – nämä työt siirtyvät OYSiin. Tämä resurssi joko vapautuu tai on käytettävissä maanantaisin ja ehkä myös perjantaisin mahdollisissa ruuhkahuipissa. Lisäksi henkilöstöä voidaan käyttää aamuisin ruuhkautuneen ajanvarauksen hoitamisessa. Lopullinen kustannussäästö on todennäköisesti yllä arvioitua nettosäästöä suurempi.

Laboratorio, eläköityminen 1.9.2009 yht. 40.000 euroa

Vuodeosasto, eläköityminen 2010, 60.000 euroa

Hammaslääkäritoiminta

Täytön siirtäminen 35.000 euroa.

Osastopaikkojen myyminen

Kaupungin vuodeosastolta myydään Oulun seudulle aktiivisesti vuodeosastopaikkoja niin kauan, kunnes vuodeosaston uudelleenjärjestely on toteutettu. Ei oteta huomioon laskelmassa.

Terveyskeskuksen puhelinvaihte

Kaupungin terveyskeskuksen puhelinvaihte ruuhkautuu pahoin arkaamuisin. Kaupunki on pinta-alaltaan laaja ja edellyttää toimivaa päivystysaikojen välittämistä ja normaaliaikojen antamista puhelimitse. Nyt puhelut ohjautuvat viiteen ketjussa olevaan puhelimeen. Kun ensimmäinen puhelin ei vastaa, puhelu siirtyy ketjussa seuraavaan jne. Puhelinketjuun soitetaan sekä päivystysasioissa että normaalissa kiireettömässä ajanvarauksessa. Ketjun kapasiteetti ei riitä, kun puhelimeen vastaavat hoitajat myös hoitavat potilaita ruuhka-aikana.

Ruuhkautuminen järjestellään vuoden 2009 kesään mennessä. Järjestelyä tullee helpottamaan lisääntyvä resurssi yöpäivystyksestä, mahdollisuus keskusratkaisua monipuolistamalla suunnata puhelut kiireellisen tai kiireettömän hoidon ajanvaraukseen.

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys		0						0
Vähennys	15 000	220 000						235 000
Netto	-15 000	-220 000	0	0	0	0	0	-235 000

Pudasjärven vanhuspalvelut

Tavoitteena on turvata asiakkaiden yksilöllinen ja ihmisarvoinen vanhus muuttamalla laitosvaltainen palvelurakenne kotona selviytymistä ja palveluasumista tukevaksi palvelurakenteeksi sekä kustannuksiltaan hallittavaksi toimintakokonaisuudeksi.

Oma toiminta ja hoitopaikat 3/2009

Yksiköt	Paikat/ asiakkaat 2008	Vakinaiset työntekijät yhteensä	Hoito- pv-hinta 2007	Hoito- pv-hinta 2008
Laitoshoito Helmikodissa	64	51.6	125,79 br 102.56 ntto	111.80 ntto
Vuorohoito Lakkariissa (66 asiakasta/v.2008)	13	12.4	109,13 br 89.69 ntto	101.45 ntto
Terveyskeskuksen vuodeosasto (52 paikkaa)	23	47.5	151,14 br 129,81 ntto	154.58 ntto
Yhteensä	100	134.5		
Laitospaikkoja	87			

Vanhusten palvelurakenteen oikaisu vuosina 2009- 2010

Pudasjärvellä on vallalla laitosvaltainen palvelurakenne, jota oikaistaan vaiheittain. Vuoden 2009 aikana puretaan vuodeosastolta asteittain n. 30 pitkäaikaispotilasta asumispalveluyksiköihin:

Hoivapalvelut Kultarinki Oy:n "Valokki" (10 paikkaa) aloitti 2/2009, vaikutus osaston kuormitukseen

Toritien kiinteistö (n. 12-14 paikkaa)

-korjausremontti kestää n. 2kk

-avoin kilpailutusmenettely toimijasta (PETU § 26/2009), jossa toiminnan tavoiteltu aloitusaika 1.7.2009

Vuorohoito siirtyy terveyskeskukseen ja Helmikodista siirretään Lakkariin (asumispalvelua) 13 - 14 asukasta ja 9-10 työntekijää

Vanha Helmikoti toimii 50 paikalla uuden Helmikodin valmistumiseen 10/2009 asti, jonka jälkeen oma toiminta siellä vanhuspalvelujen osalta päättyy

Hoivahoito ja asumispalvelut uudessa Helmikodissa:

Sairaalan välittömään läheisyyteen rakennettavan **50-paikkaisen** uuden hoivakodin arvioitu valmistumisaika on loka-marraskuu/2009. Laitosvaltaisen palvelurakenteen oikaisemista jatketaan siten, että yksikössä on sekä hoivahoitoa (26 paikkaa) että asumispalvelua (24 paikkaa).

Hoivapaikkoja yläkerta: 26

Tavoitetilä:

- varaus 3 % yli 75-vuotiaiden määrästä (Ikäihmisten palvelujen laatusuositus 2008)
- varaus tilapäiskuormitukseen oirediagnoosia vanhuksia varten

Hoivan henkilöstömitoitus 0,7–0,8 tt/asiakas. Henkilöstöresurssi on 18–21 tt.

Palveluasumisen paikkoja alakerta: 24

Henkilöstömitoitus 0.7 tt/asiakas. henkilöstöresurssi 17 tt.

- Yksikkö korvaa osaltaan sekä vanhainkodin että sairaalan osaston pitkäaikaispaikat

Asumispalvelut:

Valtakunnallisen suosituksen mukaan tehostetun palveluasumisen piirissä tulisi olla 5-6 prosenttia yli 75-vuotiaiden määrästä vuoteen 2012 mennessä. Arvioitu tarve on **65 paikkaa**. Väestön ikärakenteesta johtuen tarve kasvaa jo vuoteen 2015 mennessä 73 paikkaan, kun varaus Pudasjärvellä on 7 % >75 -vuotiaiden määrästä. Vuonna 2025 tarve on 92 paikkaa. Helmikodin paikkaluvun pienentyessä v. 2009 64 paikasta 50 paikkaan asumispalvelun tarve kasvaa sekä tästä syystä että laitostalouden palvelurakenteen oikaisemisen vuoksi.

Palveluasuminen keskitetään mahdollisuuksien mukaan taajamaan terveyskeskus-palvelukeskus-vanhustenkotiyhdistys – akselille.

Tavoitetilä:

- varaus 7 % yli 75-vuotiaiden määrästä
- kokonaisuudessaan yövalvottua, tehostettua hoivaa, jossa oma henkilökunta
- kaupunki ei itse rakenna palveluasuntoja, mutta varautuu luomaan edellytyksiä muiden toimijoiden rakennuttamiselle/rakentamiselle
- kasvavan palveluasuntokannan hoiva järjestetään sekä ostopalveluna että kaupungin omana toimintana

Henkilöstömitoitus 0,6–0,7 tt/asiakas. Henkilöstöresurssi on 39–45 tt, joista osa omaa henkilöstöä.

Jatkotoimenpiteet:

- Pudasjärven vanhustentaloyhdistys rakentaa 35 – paikkaisen palveluasuntoyksikön uuden Helmikodin läheisyyteen Pappilantielle. Kaupunki vuokraa tilat ja tuottaa asumispalvelut. Yksikön arvioitu valmistumisaika on syys-lokakuu /2010
- Ulkopuolinen toimija rakentaa vuoteen 2011 mennessä 30 – paikkaisen asumispalveluyksikön ja kaupunki ostaa ko. toimijalta tarvitsemansa palvelut. Honkakoti, Tuohikoti ja Pirinpuisto lopettavat toimintansa.

Hoiva- ja asumispalvelupaikat v. 2009 - 2010

Hoitomuuoto	Paikkamäärä
Hoiva 11/2009	26
Asumispalvelut 11/2009	100
Vuorohoito	13

Kaikki yhteensä (Nykyiset paikat)	139 (151)
Vanhustentaloyhdistys v. 2010 valmistuva asumispalveluyksikkö)	(35)

- Ylimenokaudella palvelurakenteen oikaisemisen vuoksi asumispalvelupaikkoja on suositusta enemmän
- Kun vanhustentaloyhdistyksen rakennushanke valmistuu v. 2010, tarkastellaan uudelleen vanhojen asumispalveluyksiköiden käyttötarve ja laajuus vanhusasumispalveluyksikköinä
- Muutosten jälkeen vanhusasumisen hoidon paikkamäärät eivät lisäänty nykyiseen verrattuna, vaan palvelurakenne muuttuu avohoitopainotteiseksi
- Toritien kilpailutus saattaa viivästyttää yksikön käyttöönottoa 2-3 kuukaudella => vaikutus tavoiteltuihin säästöihin

Henkilöstön mitoitus ja arvio palkkakustannuksista vuosina 2009- 2011

Vanhusasumisen palvelurakenteen mitoittamisessa on käytetty perusteena valtakunnallisia suosituksia 0.7-0.8 tt/hoidettava

Yksiköt 2009 – 2011	Paikka- määrä	Työntekijät (hoitotyö)	Palkka- kustannukset €/vuosi
Uusi Helmikoti (hoivapaikat)	26	2 sh+19 lh	700.000
Uusi Helmikoti (palveluasumista)	24	1 sh+16 lh	513.000
Lakkari (palveluasumista)	14	1 sh + 9 lh	303.000
Terveyskeskus akuuttihoito	32	15 sh+11 lh	825.000
Terveyskeskus (sis. kuntoutus-, vuoro- ja akuutti dementia hoidon)	18	1 sh+11 lh +1 fys. terap	396.000
Yhteensä työntekijöitä:		87	
Kaikki hoitotyön palkat yhteensä:			n. 2.736.000

Muut taloutta tukevat toimenpiteet

Kotihoito

Palvelurakenteen muutosta ja kustannusten hallintaa tukee kotihoitoon kehittäminen, jolla mahdollistetaan vanhusasumisen avohoitona ja kotona pärjääminen. Ympäri vuorokautinen kotihoito toimii 10 km:n säteellä taajaman keskustasta. Epätyypillisillä palvelun tuottajilla (avustajatyypinen toiminta), turva- ja teknisillä hyvinvointiratkaisuilla, ennalta ehkäisevillä ja terveyttä edistävillä keinoilla, omahoitoon ja liikuntaan motivoinnilla sekä esteettömillä asumisolosuhteilla voidaan siirtää asiakkaan laitossijoitusta myöhäisempään vaiheeseen.

Asiakkaan palveluvalikkoa laajentaa palvelusetelin käyttö ja hoivayrittäjyyden lisääminen (esim. KSH, KP, omaishoito, asumispalvelut, päivähoito ja tukipalvelut).

Kuljetuskustannukset

SHL:n mukaisen kuljetuspalvelun ryhmät ja reitit vanhusasiakkaille saatiin valmiiksi helmikuussa 2009. Säästövaikutus n. 25.000 €/vuosi.

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys			0					0
Vähennys	25 000	5 000						30 000
Netto	-25 000	-5 000	0	0	0	0	0	-30 000
Nettomuutos	25 000	5 000	0	0	0	0	0	30 000

Entisen pesulan tilat terveyskeskuksessa

Pesulan tiloihin saneerataan kuntosali, pukuhuone, yhdyskäytävä uuteen hoivakotiin, varasto, tekninen sprinklaustila ja omaisten huone. Pesulan tila täyttyy näistä toiminnoista. Tilamuutokset on hyväksytty osana uuden Helmikodin rakennushanketta.

Terveyskeskuksen tukipalvelut

- Vaate/pyykkihuollon voisi järjestää vajaakuntoisten/tukityöllistettävien toimesta tk:ssa ja uudessa Helmikodissa
- Sekä tk:ssa että uudessa Helmikodissa potilaiden/asukkaiden aterijakelun voisi toteuttaa tarjotinjakeluna lämpövaunuista. Hoitajat voisivat huolehtia aterijakelusta potilaille/asukkaille ja sairaala-apulaisten määrää voitaisiin vähentää. Tämä on otettu huomioon teknisen sektorin kokonaisuudessa.
- Ruokahuollosta vastaavien henkilöiden tulisi arvioida, mitä muutoksia tarjotinjakelu vaatisi keittiötiloilta

Talousvaikutukset

Kustannussäästöt	2009	2009	2010
Asumispalveluyksiköt	Toiminta-aika		Koko vuosi
Valokki	10 kk	213 600,00	255 600,00
Toritie	6 kk	182 520,00	365 040,00
Uusi Helmikoti	2kk	40 000,00	240 000,00
Lakkari	6kk	128 520,00	257 040,00
Vuorohoidon muutos/henkilöstösäästö	6 kk	150 000,00	300 000,00
SHL-kuljetuspalvelun säästö		25 000,00	30 000,00
YHTEENSÄ		739 640,00	1 447 680,00
Vanhustentaloyhdistyksen yksikkö 2010	Säästö	Ei arvioitu, mutta olennainen	

Yhteenvetoa

Vuorohoidon siirtyessä terveyskeskukseen, 10 hoitajaa voitaneen siirtää Toritien yksikköön tai sijaispankkiin, säästö n. 150 000 €/6 kk, 300 000 €/v.

Vanhasta Helmikodista voidaan luopua vanhusten hoitoyksikkönä jo 11/2009 alkaen

Lakkarin käyttö asumispalveluyksikkönä on logistisesti parempi ja kustannustehokas ratkaisu (mm. ruoka-, lääke- ja vaatehuolto). Lisäksi yksikkö liittyy vanhusten palvelukokonaisuuteen keskustassa.

Toivola - Ainolan tiloihin perustetaan lyhytaikaisen kuntouttavan hoidon avoyksikkö (ei tule sekamallia akuuttihoitoon kanssa). Kun lyhytaikaishoito (vuorohoito) toteutetaan avohoitona, sitä ei koske maksuasetus eikä se kuulu maksukatn piiriin. Asiakas saa Kelan hoitotuen lyhytaikaishoidon ajalta eikä hoitojakson pituus keskeytä sitä. Toiminnan muutos mahdollinen sitten, kun Toritien yksikkö avataan ja kun osastolla on tilaa vuoroahoitoasiakkaille.

Lakkarin nykyinen lähihoitajapainotteinen henkilöstö siirtyy uuteen yksikköön. Henkilöstön yhteiskäyttö mahdollistuu akuuttihoitoon kanssa (mm. työkierto, yövuorot, sairauslomat). Synergiaetua muodostuu eri asiakasryhmien hoidossa (vuorohoito-, dementia- ja kuntoutusasiakkaat). Yksikkö vastaa osaltaan asiakkaiden kuntouttavan hoidon tarpeeseen.

- Vuorohoidon hoitopäivän hinta 101.45 € / ntto, asiakkaita 66 (v. 2008 taso)
- Terveyskeskuksen hoitopäivän hinta 154.58 € / ntto (v. 2008)

Vanhustyönjohtajan virkaan liitetään terveyspalveluiden hoitotyön johtajan tehtävät.

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys		0	0					0
Vähennys	740 000	730 000						1 470 000
Netto	-740 000	-730 000	0	0	0	0	0	-1 470 000

Perusturva yhteensä

Henkilöstövähennystarve yhteensä

Sosiaali ja terveys	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Vähennystarve	6,00	6,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,00

Perusturvan järjestelyt (vanhukset, toimeentulotuki, muuttunut kuljetus, terveyskeskus)

Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys	0	0	0	0	0	0	0	0
Vähennys	840 000	955 000	0	0	0	0	0	1 795 000
Netto	-840 000	-955 000	0	0	0	0	0	-1 795 000

Muu rahoitus

Kunnan tuloveroprosentin nostaminen

Pudasjärven kaupunki nostaa tuloveroprosenttiaan yhdellä prosenttiyksiköllä vuodesta 2010.

Säästöt yhteensä

Kaikki yhteensä

Tulot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys	100 000	280 000	0	0	0	0	0	380 000
Vähennys	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	100 000	280 000	0	0	0	0	0	380 000
Menot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Lisäys	0	0	100 000	100 000	0	0	0	200 000
Vähennys	1 558 900	2 125 900	395 000	50 000	20 000	0	0	4 149 800
Netto	-1 558 900	-2 125 900	-295 000	50 000	-20 000	0	0	-3 949 800
Nettomuutos	1 658 900	2 405 900	295 000	-50 000	20 000	0	0	4 329 800

Nettomuutos	2009	2010	2011	2012	2013	Yhteensä	%:ia
Yleiset	150 000	260 000	220 000	0	0	630 000	15 %
Sivistys	515 900	615 900	35 000	-50 000	20 000	1 136 800	26 %
Tekniikka	153 000	575 000	40 000	0	0	768 000	18 %
Perusturva	840 000	955 000	0	0	0	1 795 000	41 %
	1 658 900	2 405 900	295 000	-50 000	20 000	4 329 800	

Arvioitu henkilötövuosien vähennystarve sektoreittain

	2009	2010	2011	2012	2013	Yhteensä	%:ia
Yleiset, elinkeinoasiat ja muu kehittäminen	3,00	4,00	6,00	0,00	0,00	13	20 %
Sivistys	9,00	12,00	2,00	2,00	1,00	26	40 %
Tekniikka	6,00	7,00	1,00	0,00	0,00	14	22 %
Sosiaali- ja terveys	6,00	6,00	0,00	0,00	0,00	12	18 %
Yleiset	24,00	29,00	9,00	2,00	1,00	65	100 %

Muut tulevaisuuteen suuntautuvat kehittämistoimenpiteet

Tehtävä kokonaisuus	Mitä tehdään	Aikataulu, kenen vastuulla	Täsmennys
Karhupajan muuttaminen sosiaalisesti yritykseksi	Karhupaja muutetaan sosiaalisesti yritykseksi. Muutosvaihetta tuetaan kaupungin hankerahoituksella.	2009-2010, kehittämisjohtaja	Karhupajan toimintaan liitetään myös muut sellaiset kaupungin toiminnot jotka sopivat sosiaalisen yrityksen konseptiin. Toiminnoilla ymmärretään niitä palveluita, joita tuotetaan erityisryhmien kuntouttamiseen, maahanmuuttajien kotouttamiseen, että niitä palveluita, joita kaupunki voi ostaa sosiaaliselta yritykseltä.
Kolmannen sektorin ja yrittäjien toimintaedellytysten parantaminen osana kaupungin tavoitetta järjestää palvelujen tuottaminen vaihtoehtoisilla tavoilla.	Kun kaupunki ulkoistaa palveluitaan tai joutuu luopumaan työvoimastaan keventääkseen tai uudelleen suunnatakseen palvelurakennetta, neuvotellaan työntekijöiden ja kolmannen sektorin kanssateistyön mahdollisuuksista. Menettelyllä voidaan saada kaupungin alueelle myös sellaista muitakin kuntalaisia ja yrityksiä palvelevaa palvelurakennetta, joka on aiemmin ostettu muualta.	Kun pakettia aletaan toimeenpanna. Vastuuus sektoriviranhaltija, kehittämisjohtaja.	Toimenpiteissä on muistettava hankintalaki.
Johtoryhmätyöskentelyn kehittäminen	Johtoryhmän kokoa pienennetään ja tehtävät/asialista täsmennetään	2009, kaupunginjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kehittämisjohtaja	Tarve tähän syntyy jo senkin vuoksi, että SOTE- ja kuntapalvelutoimisto siirtyvät seutukunnalliseksi toiminnaksi.
Budjetoinnin kehittäminen	Toimitilojen sisäisen vuokran laskutuksen systeemiä on syytä kehittää siten, että se aktivoi toimijoita optimoimaan tilantarpeen ja ylimääräiset tilat pyritään vuokraamaan ulkopuolisille toimijoille.	2009. kehittämisjohtaja, talusjohtaja, kaupunginjohtaja	Nyt esimerkiksi Pohjantähden kiinteistön kustannuksissa tekninen toimi saa tuloutettua vuokratulot sisäisellä laskutuksella, mutta elinkeinotoimi ei pysty kustantamaan olemattomilla tuotoilla tilojen ylläpitoa. Syntyvä kuluera ei ole kenenkään aktiivisessa hoidossa. Vastuu tilavuokrauksesta on teknisellä toimella, mutta tavoite tilojen vuokraamisen suhteen toteutuu näennäisesti vuokraamalla niitä sisäisesti.
Lentokentän järjestelyt	Kehittämispäällikkö valmistelee erillisen hankehakemuksen PPL:n lentokentänalueen MasterPlanin tekemiseen. Hankeaika 8/09-3/10. Tavoitteena tulee olla lentokentän alueen kehittäminen niin, että se ei rasita kaupungin taloutta (toiminta kattaa käyttökustannukset ja investoinnit).	Hankkeen aloitus ja hankeaika 2009-2011, kehittämisjohtaja	Lentokentän aluetta tulee tarkastella sen toiminnan kautta, jota koko sen lähialueelle sijoittuu. Sellaisen yhtenäisen alueen voidaan katsoa muodostuvan Törrönjoen sillasta aina kirkonseudulle saakka. Niiden väliselle alueelle sijoittuvat mm Helmikodin kiinteistöt, ammattikoulu, leirintäalue, huvikeskus, lentokenttä, ulkoilualueet, teurastamo, Kontiotuote, kotiseutumuseo, kirkko ja yleiset uimarannat. Alueen halki kulkee kelkkareitti Pudasjärveltä Syötteelle.

Yhteenvedo

Pudasjärvi-tasapaino	2007	TpE08	TA09	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Asukasluku	9 142	8 997	8 851	8 706	8 561	8 415	8 270	8 125	7 979	7 834	7 689
Suunniteltu veroprosentti	19,00	19,00	19,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
Verotettava tulo	83 653	88 823	91 044	93 320	95 653	98 044	100 495	103 008	105 583	108 222	110 928
Verotettavan tulon muutos-%		6,18 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Toimintatulot	9 846	10 055	10 769	10 627	10 485	10 485	10 485	10 485	10 485	10 485	10 485
Toimintatulon muutos-%		2,12 %	7,10 %	-1,33 %	-1,33 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Toimintamenot	54 437	58 855	62 225	61 287	62 807	64 316	65 904	67 551	69 240	70 971	72 745
Toimintamenon muutos-%		8,12 %	5,73 %	-1,51 %	2,48 %	2,40 %	2,47 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
TOIMINTAKATE	-44 591	-48 800	-51 456	-50 661	-52 321	-53 831	-55 418	-57 066	-58 755	-60 486	-62 260
Verot	19 554	20 620	20 350	21 797	22 786	23 387	23 977	24 582	25 203	25 839	26 491
Verotulon muutos-%		5,45 %	-1,31 %	7,11 %	4,54 %	2,64 %	2,52 %	2,52 %	2,52 %	2,52 %	2,52 %
Valtionosuudet	25 512	27 874	29 218	30 694	32 045	33 455	34 927	36 464	38 068	39 743	41 492
Valtionosuuden muutos-%		9,26 %	4,82 %	5,05 %	4,40 %	4,40 %	4,40 %	4,40 %	4,40 %	4,40 %	4,40 %
Rahoitustulot ja -menot	307	-320	-301	-413	-451	-469	-469	-447	-403	-332	-233
UOSIKATE	782	-626	-2 188	1 418	2 059	2 542	3 017	3 533	4 113	4 764	5 490
Poistot	2 160	2 896	2 180	2 180	2 200	2 300	2 400	2 500	2 538	2 576	2 614
TULOS	-1 378	-5 786	-4 368	-762	-141	242	617	1 033	1 576	2 188	2 876
ALI/YLIJÄÄMA	-1 369	-8 750	-4 368	-762	-141	242	617	1 033	1 576	2 188	2 876
Nettoinvestoinnit	3 947	1 100	4 739	4 443	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Vuosikate miinus poistot	-1 378	-3 522	-4 368	-762	-141	242	617	1 033	1 576	2 188	2 876
	-1,65	-3,96	-4,80	-0,82	-0,15	0,25	0,61	1,00	1,49	2,02	2,59
Vuosikate miinus nettoinvestoinnit	-3 165	-1 726	-6 927	-3 025	-941	-458	17	533	1 113	1 764	2 490
	-3,78	-1,94	-7,61	-3,24	-0,98	-0,47	0,02	0,52	1,05	1,63	2,24
Lainakanta	10 390	12 208	18 303	20 912	21 854	22 312	22 295	21 763	20 652	18 891	16 406
...eur/asukas	1 137	1 357	2 068	2 402	2 553	2 651	2 696	2 679	2 588	2 411	2 134
...kuinka monta veroprosenttia?	1,36	1,53	2,27	2,57	2,67	2,70	2,68	2,60	2,45	2,23	1,92
Kassavarat	13 293	11 233	10 401	9 985	9 985	9 985	9 985	9 985	9 985	9 985	9 985
...eur/asukas	1 454	1 249	1 175	1 147	1 166	1 187	1 207	1 229	1 251	1 275	1 299
...kuinka monta veroprosenttia?	1,74	1,41	1,29	1,23	1,22	1,21	1,20	1,19	1,19	1,18	1,17
Kumulatiivinen alijäämä	1 973	-642	-5 011	-5 773	-5 914	-5 672	-5 055	-4 022	-2 447	-258	2 618
...euroa/asukas	216	-71	-566	-663	-691	-674	-611	-495	-307	-33	340
...kuinka monta veroprosenttia?	0,26	-0,08	-0,62	-0,71	-0,72	-0,69	-0,61	-0,48	-0,29	-0,03	0,31

Laskelmassa

Otettu huomioon yllä olevat säästöt

Yhden prosenttiyksikön suuruinen veronkorotus

Menojen nousu rajataan jatkossa 2,5 %:iin – sovitaan pysyväissäännöt työntekijöiden palkkaamiseen, reaalinousun on rajauduttava asukasluvultaan taantuvassa kunnassa 2,5 % reaalinousuun.

Oletus – yhteisöverojen nykyinen lasku; verotettavaan tuloon 2,5 %:n talousarvion mukainen nousu (epärealistinen?)

On odotettavissa negatiivista kehitystä kasvavan työttömyyden vuoksi.

Ei otettu huomioon (positiivinen riski)

Hyvää – yhteisöverojen vaikutus – mahdollisuus hienoiseen nousuun, samoin KELA-maksu menojen laskuun.

Kiinteistöveron korotusmahdollisuus

Ei lainkaan otettu huomioon kiinteistöjen tms. myyntivaltuutuksesta saatavaa mahdollista tuloshyötyä (on toteutettava, tämän vaikutus henkilötyövuosiin toteutettava myös tällä päätöksellä).

Ei ole otettu huomioon ammattikoulukuntayhtymän purun tulosvaikutusta

Ei ole otettu huomioon mahdollista pitkien etäisyyksien hankkeen tuloksia (vos-lisäys).

Muuta

Edellä esitetyillä toimenpiteillä kaupungin talouden suunta muuttuu positiivisesti, muttei täysin positiiviseksi. Syntyneitä ja syntyviä alijäämiä ei pystyttäne kattamaan ja lainakantaa saadaan laskettua vasta tulevalla valtuustokaudella. Vuosikate toipuu kuitenkin positiiviseksi ja valtuustokauden viimeisenä vuonna myös tulos näyttäisi kääntyvän ylijäämäiseksi.

Jos talouden tila heikkenee entisestään, on turvauduttava hallitusti lomautuksiin.

Tasapainokeinot on toteutettava kaikissa tilanteissa.

Tasapainoasiakirjaan on sitouduttava, asiakirjan avulla voidaan turvautua harkinnanvaraiseen rahoitusavustukseen.